

Yatılı Bölge Ortaokulu Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

An Examination Of Attitudes of Regional Boarding Secondary School Students Towards Music Lesson According to Different Variables

Hüseyin ASLANTAŞ¹

Başvuru Tarihi: 26.06.2015

Yayına Kabul Tarihi: 26.01.2016

Özet: Bu çalışmanın amacı, Yatılı Bölge Ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine karşı olan tutumlarını belirlemek ve öğrencilerin bu tutumlarının sınıf, cinsiyet, başarı durumu ve seçmeli müzik uygulamaları dersi alma durumu değişkenlerine göre ortaya çıkabilecek farklılıkları belirlemektir. Betimsel yöntemle yapılan bu araştırmanın örneklemini, 2013-2014 eğitim öğretim yılı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Kars ili içerisinde yer alan Susuz ilçesi 100. Yıl Yatılı Bölge Ortaokulunda, Merkez Şehit Albay Karabrahimoğlanoğlu Yatılı Bölge Ortaokulunda ve Merkez köyde yer alan Başgedikler 60. Yıl Yatılı Bölge Ortaokulunda öğrenim gören gönüllü 495 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket ile geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Nacakcı (2006) tarafından yapılan "Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin 30 adedi kayıp veri grubuna girmiş ve veriler 465 ölçek üzerinden elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde: frekans, yüzde, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi Anova, Tukey HSD kullanılmıştır. Veri analizi sonucunda, müzik dersine yönelik tutum ile başarı puanı değişkeni arasında anlamlı bir ilişki olmadığı; seçmeli müzik uygulamaları dersi, cinsiyet ve sınıf değişkenlerinin anlamlı ilişkiler oluşturduğu tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: *yatılı bölge ortaokulu, müzik dersi, tutum*

Abstract: The aim of this study is to examine the attitudes of regional boarding secondary school students towards music lesson and to establish the differences according to the variables including grade, gender, academic standing and taking elective music lesson. The sample of this research done according to descriptive method is 495 volunteer students at 100. Yıl, Merkez Şehit Albay Karabrahimoğlu and Başgedikler 60. Yıl Regional Boarding Schools in the District of Susuz of Kars Province during the 2013-2014 school year. The data of the research has been obtained with a survey improved by researchers, and validity and reliability studies with "attitude scale towards music lesson" improved by Nacakcı (2006). 30 of the data are lost and so the data is obtained from 465 scales. In the analysis of the data, SPSS 15.0 has been used. The data analysed as frequencies, percentage, mean, independent sample t test and one way Anova, Tukey HSD. It has been established at the end of the data analysis that there is no meaningful relation between the attitudes towards music lesson and academic standing variables, but there is meaningful relations between those and elective music lesson, gender and grade variables.

Keywords: *regional boarding secondary school, music lesson, attitude*

Giriş

"Yatılı ilköğretim bölge okulu, nüfusu az, dağınık, okulu bulunmayan yerleşim yerlerindeki zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin parasız yatılı, burslu okulun bulunduğu çevresindeki öğrencilerin gündüzlü olarak öğrenim gördükleri ilköğretim okuludur" (Resmi Gazete, 2003, 25212). 2012 yılında bu okulların adı Yatılı Bölge Ortaokulu olarak değiştirilmiştir (Resmi Gazete, 2012, 28360).

Özellikle bu okullarda öğrenim gören öğrenciler ailelerinden uzak tüm zamanlarını okulda ve pansiyonda geçirmektedirler. Bu zaman diliminde, öğrencilerin hem başarılarını arttıracak hem de onların sağlıklı ve mutlu bir birey olarak yetişmelerini sağlayacak etkinlikler planlanmalıdır. Çünkü bu tür yatılı okullarda

¹ Müzik Öğretmeni, Uşak Eşme Şehit Cemalettin Avcı Anadolu Lisesi, huseyin.aslantas45@hotmail.com

zamanın etkili kullanılmadığı ve iyi planlanmadığı durumlarda, öğrencilerde çeşitli ruhsal hastalık belirtilerinin görülebileceği muhtemeldir. Arı (2002), Milli Eğitim Dergisinde “İlköğretim uygulamalarının değerlendirilmesi” adlı yaptığı araştırmada, öğrencilerde aile özlemi, isteksizlik, sınırlılık gibi ruhsal hastalıkların en yüksek oranda gözlemlendiği okulların Y.İ.B.O’lar olup yatılı öğrencilerin tamamında genellikle veya bazen bu rahatsızlıkların gözlemlendiğini belirtmiştir. Bu rahatsızlıklar, bazen öğrencilerin enerjilerini ders içinde aktif olarak değerlendiremedikleri durumlarda ya da sanatsal ve sosyal etkinliklere yönlendirilmediği durumlarda ortaya çıkabilmektedir. Bu yüzden; öğrencilerin enerjilerini aktif olarak kullanabilecekleri, akademik başarılarının yanında onlara diğer sosyal becerileri kazandırabilecek ve bir birey olarak yetişmelerini sağlayacak dersler ön plana çıkmaktadır.

Bu dersler içinde müzik dersinin veya eğitiminin ayrı bir önemi vardır. Yalın ve öz anlamıyla müzik eğitimi, “ bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranış kazandırma”, “bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma” ya da “bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme” sürecidir (Uçan, 2005, s.30). Müzik dersinde veya eğitiminde esas amaç, müzik yoluyla öğrencinin kendini gerçekleştirebilmesi ve bu doğrultuda müzik etkinlikleriyle, öğrencinin birçok bilişsel, duyuşsal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilmesi amaçlanmaktadır. “Müzik etkinlikleri, çocukların fiziksel, duygusal gelişimlerinin yanı sıra dil, hafıza ve dinleme becerilerini öğrenmelerine, aynı zamanda da geliştirmelerine yardımcı olur ” (MEB, 2007, s.7). Bu etkinliklerle çocuklar, kaliteli müzik dinleme becerisi kazanarak iyi bir dinleyici olup müzik kültürlerini geliştirerek kaliteli müzik dinleme becerisi edinmektedirler ve boş zamanlarını etkili değerlendirebilmektedirler. Ayrıca şarkı söyleyerek kendilerini müzikle ifade edebilme fırsatı yakalamakta ve özgüven duyguları gelişmektedir. Küçük (2011), müziksel etkinliklere aktif olarak katılan öğrencilerin katılmayan diğer öğrencilere göre benlik saygılarının daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırma sonucundan da anlaşılmaktadır ki müzik etkinliklerinde yer alan öğrenciler kendilerine ve gelecekteki hedeflerine ait daha gerçekçi bir bakış açısı geliştirmektedirler.

Müzik dersi, sadece çocukların sosyal boyutta gelişimlerini sağlamakla kalmayıp aynı zamanda onların akademik başarılarını da arttıran bir derstir. “Johnson ve Memmot (2006), ABD’nin 4 bölgesindeki 4739 ilk ve ortaokul öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada kaliteli müzik programına katılan 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile akademik başarıları arasında güçlü bir ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır” (Hallam, 2010, s.276). “1981-1982 yılında Kaliforniya Mesion Viejo Lisesinde, müzik eğitimi alan öğrenciler, almayanlara göre daha yüksek bir akademik başarı gösterdikleri görülmüştür ”(Akt. Şendurur ve Akgül Barış, 2002, s.169). Yine başka bir araştırmada Baydar (2012), okuma becerilerini destekleyici müzik etkinliklerinin çocukların okuma becerilerini olumlu yönde desteklediğini tespit etmiştir. Ayrıca müziğin insanı psikolojik olarak tedavi² edici yönlerinin de bulunduğu önemli bir gerçektir.

Müzik dersi, her şeyden önce öğrencinin hem kendisini tanımasına hem de bulunduğu çevrede sosyal ilişkilerini geliştirmesine yardımcı olur. Yatılı okulda öğrenim gören öğrenciler ders içinde birlikte şarkı söyleyerek kendisini, çevresini daha iyi tanıma ve gözlem yapma imkanı bulmaktadırlar. Korolarda yer alarak yeteneklerini ve ilgilerini geliştirmektedirler. Birlikte hareket etme ve işbirliği yapabilme becerileri gelişmekte arkadaşlık duyguları pekişmektedir. Bu bağlamda müzik dersi veya müzik eğitiminin öğrencilerin gelişimlerini tüm yönüyle etkilediği söylenebilir. Bu yüzden öğrencilerin bu derse karşı olan tutumları oldukça önemlidir.

² Gençel (2006), “Müzikle tedavi” adlı araştırmasında müzikle tedavinin önemi, tarihsel geçmişi ve müziğin insan üzerindeki etkileriyle ilgili bilgiler aktarmaktadır. Sezer (2009), “Müzikle terapinin sınav kaygısı, öfke ve psikolojik belirtiler üzerindeki etkisi” araştırmasında müzikle terapinin olumlu etkilerinden bahsetmektedir.

Tutum, bir bireye atfedilen ve onun psikolojik olay ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilim olarak ifade edilmiştir (Akt. Erkuş, 1994, s.20). Özellikle bu okullarda öğrenim gören öğrenciler için müzik dersinin sağladığı birçok eğitimsel ve kültürel yararlar ele alındığında öğrencilerin bu derse olan yaklaşımları oldukça önem kazanmaktadır. Yapılan birçok çalışmada da sanat bilimi olan müziğe, çocukların tutum düzeyleri sürekli araştırma konusu olmuştur. Bu tür araştırma çalışmaları, normal eğitim verilen merkezi okullarda özellikle müzik dersinin niteliğinin artırılması ve geliştirilmesi için sıklıkla yapılmaktadır. Ancak; yatılı okulda birbirinden farklı özelliklere sahip, ailelerinden uzakta eğitim gören ve temel ihtiyaçlarını küçük yaşta kendileri karşılayan bu öğrenciler için, müzik dersini nasıl algıladıkları ve onlar için müzik dersinin ne ifade ettiği önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Yatılı Bölge Ortaokullarındaki öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları ve bu tutumları etkileyen değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada bu amaç doğrultusunda sorulan sorularda;

- 1) Yatılı Bölge Ortaokulundaki öğrencilerin müzik dersine olan tutumları ne düzeydedir?
- 2) Yatılı bölge okulundaki öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarında cinsiyet, sınıf, başarı puanı, seçmeli müzik uygulamaları dersi alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

Önem

Araştırma, yapılan uygulama sonuçlarına göre öğrencilerin tutumlarında meydana getirebilecek değişimlerin ortaya konulması ve öğrencilerin tutumlarını etkileyen etmenlerin bilinmesi ve geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma, günümüz eğitim sistemi içerisinde yer alan Yatılı Bölge Ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının sınıf, cinsiyet, başarı puanı ve seçmeli müzik uygulamaları dersi alma durumlarına göre var olan durumun ortaya konulması amaçlandığı için tarama (betimsel) modeli kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Yatılı Bölge Ortaokullarındaki öğrenciler oluştururken; araştırmanın örneklemini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kars ili içerisinde yer alan Susuz ilçesi 100. Yıl Yatılı Bölge Ortaokulunda, Kars Merkez Şehit Albay Karabrahimoğlanoğlu Yatılı Bölge Ortaokulunda ve Kars Merkez Başgedikler 60. Yıl Yatılı Bölge Ortaokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Verilerin toplanması için rastgele örnekleme yoluna gidilerek bu Yatılı Bölge Ortaokulundaki öğrencilerden seçilen 495 öğrenci üzerinde çalışılmıştır. Ancak bu örneklemden elde edilen ölçeklerin 30 adedi kayıp veri grubuna girmiş ve araştırma verileri 465 ölçek üzerinden sağlanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Öğrencilerle ilgili bilgileri elde etmek için araştırmacılar tarafından geliştirilen ankette, öğrencinin (cinsiyeti, sınıfı, başarı puanı ve seçmeli müzik uygulamaları dersi) alma durumu ile ilgili sorular yer almaktadır. Nacakcı (2006) tarafından geliştirilmiş, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması gerçekleştirilmiş olan bu ölçek, 4 maddelik kişisel bilgi ile 15 maddelik 5 dereceli Likert tipi sorusundan meydana gelmektedir. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey HSD testi kullanılmıştır. Araştırma verileri SPSS- 15.0 paket programı (The statistical Packet for The Social Sciences) ile değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Verilerden elde edilen bulgular tablo olarak sunulduktan sonra istatistiksel değerler sözel olarak ifade edilmiştir.

Tablo 1. *Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Demografik Özellikleri*

		N	F	%
Cinsiyet	Kız		235	50.5
	Erkek	465	230	49.5
Başarı Durumu	Başarısız		0	0
	Geçer		0	0
	Orta		30	6.5
	İyi	465	100	21.5
	Pekiyi		335	72.0
Seçmeli Müzik Uygulamaları Dersi	Alıyor		41	8.8
	Almıyor	465	424	91.2
Sınıf	5. Sınıf		89	19.1
	6. Sınıf		117	25.2
	7. Sınıf	465	130	28.0
	8. Sınıf		129	27.7

Tablo 1 incelendiğinde; Kız ve erkek öğrenci frekanslarının homojen yapıda olduğu görülmektedir. Başarı puanı olarak öğrencilerin genel olarak başarılı olduğu görülmektedir.

Tablo 2. *Maddelere Verilen Cevapların Yüzde, Frekans ve Ortalama Değerleri*

Maddeler	Tamamen katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Çok az katılıyorum		Hiç katılmıyorum		X̄
	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1. Müzik dersinin önemsiz olduğunu düşünüyorum	40	8.6	3	0.6	27	5.8	42	9.0	353	75.9	4.43
2. Zorunlu olmasaydım müzik dersine katılmazdım.	23	4.9	8	1.7	11	2.4	26	5.6	397	85.4	4.64
3. Sayısal veya sözel ders yapmaktansa müzik dersi yapmayı tercih ederim.	81	17.4	5	1.1	114	24.5	59	12.7	206	44.3	2.34
4. Müzik dersinde başarılı olamayışımın sebebi öğretmenimdir.	17	3.7	5	1.1	25	5.4	19	4.1	399	85.8	4.67

5. Müzikle uğraşmak ya da bir müzik aleti çalmak isterdim.	400	86.0	31	6.7	14	3.0	7	1.2	13	2.8	4.71
6. Müzik derslerinin bana müzik dinleme zevki ve seçme alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.	371	79.8	48	10.3	22	4.7	5	1.1	19	4.1	4.60
7. Müzik dersine sadece sınıf geçmek için çalışıyorum.	33	7.1	7	1.5	23	4.9	29	6.2	373	80.2	4.50
8. Müzik dersinin haftalık ders saatinin çok olmasını isterim.	256	55.1	38	8.2	66	14.2	32	6.9	73	15.7	3.80
9. Müzik dersinde öğrendiklerimle okul içi ve okul dışı müzik etkinliklerine katılmak isterim.	286	61.5	55	11.8	45	9.7	14	3.0	65	14.0	4.03
10. Müzik dersindeki konuları kendim için ilginç ve yararlı buluyorum.	254	54.6	65	14.0	87	18.7	23	4.9	36	7.7	4.03
11. Müzik dersi en çok sevdiğim dersler arasında yer alır.	242	52.0	77	16.6	72	15.5	30	6.5	44	9.5	3.95
12. Müzik dersine zaman ayırmaktansa diğer derslere vakit ayırmayı tercih ederim.	105	22.6	27	5.8	125	26.9	55	11.8	153	32.9	3.26
13. Müzik dersi sıkıcı bir derstir.	30	6.5	5	1.1	34	7.3	27	5.8	369	79.4	4.50
14. Müzik dersinde ders işleyiş bakımından gelişen teknolojinin etkilerini görebiliyorum	307	66.0	54	11.6	28	6.0	21	4.5	55	11.8	4.15
15. Müzik öğretmenimiz bize çalgısıyla ya da sesiyle hiç müzik yapmıyor.	23	4.9	6	1.3	8	1.7	12	2.6	416	89.5	4.70

Tablo 2 incelendiğinde, “Müzik dersinin önemsiz bir ders olduğunu düşünüyorum” önermesine öğrencilerin % 75.9’unun hiç katılmadıklarını, % 9.0’unun çok az katıldıklarını, % 8.6’sının tamamen katıldıklarını, % 5.8’inin kısmen katıldıklarını, %0.6’sının büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.43 (hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersini önemsiz bir ders olarak düşünmediği ve bu derse değer verdikleri söylenebilir.

“Zorunlu olmasaydım müzik dersine katılmak istemezdim” önermesine öğrencilerin % 85.4’ünün hiç katılmadıklarını, % 5.6’sının çok az katıldıklarını, %4.9’unun tamamen katıldıklarını, % 2.4’ünün kısmen katıldıklarını, % 1.7’sinin büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.64 (hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersine isteyerek severek katıldıkları söylenebilir.

“Sayısal veya sözel ders yapmaktansa müzik dersi yapmayı tercih ederim” önermesine öğrencilerin % 44.3’ünün hiç katılmadıklarını, % 24.5’inin kısmen katıldıklarını, % 17.4’ünün tamamen katıldıklarını, % 12.7’sinin çok az katıldıklarını, % 1.1’inin büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 2.34 (çok az katılıyorum) düzeyinde gerçekleştirmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrenciler müzik dersi yerine sayısal veya sözel ders işlemeyi istedikleri söylenebilir. Bu durumun öğrencilerin okuldaki kültür derslerine çalışmak zorunda olduklarından ve yapılacak olan okul içi sınavlardan kaynaklanabileceği söylenebilir.

“Müzik dersinde başarılı olamayışımın sebebi öğretmenimdir” önermesine öğrencilerin % 85.8’inin hiç katılmadıklarını, % 5.4’ünün kısmen katıldıklarını, % 4.1’inin çok az katıldıklarını, % 3.7’sinin tamamen katıldıklarını, % 1.1’inin büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.67

(hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin başarısız olduğu durumda öğretmenlerini sorumlu tutmadıkları söylenebilir.

“Müzikle uğraşmak veya bir müzik aleti çalmak isterdim” önermesine öğrencilerin % 86.0’ının tamamen katıldıklarını, % 6.7’sinin büyük ölçüde katıldıklarını, % 3.0’ünün kısmen katıldıklarını, % 2.8’inin hiç katılmadıklarını, % 1.2’sinin hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.71 (tamamen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzikle uğraşmak istedikleri veya bir çalgı çalmak istedikleri söylenebilir.

“Müzik dersinin bana müzik dinleme zevki ve seçme alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum” önermesine öğrencilerin % 79.8’inin tamamen katıldıklarını, % 10.3’ünün büyük ölçüde katıldıklarını, % 4.7’sinin kısmen katıldıklarını, % 4.1’inin hiç katılmadıklarını, % 1.1’inin çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.60 (tamamen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilere müzik dersinin kaliteli müzik dinleme zevki ve seçme alışkanlığı kazandırdığı söylenebilir.

“Müzik dersine sadece sınıf geçmek için çalışıyorum” önermesine öğrencilerin % 80.2’sinin hiç katılmadıklarını, % 7.1’inin tamamen katıldıklarını, % 6.2’sinin çok az katıldıklarını, % 4.9’unun kısmen katıldıklarını, % 1.5’inin büyük ölçüde katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.50 (hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre; öğrencilerin müzik dersine sınıf geçmek için çalışmadıkları, bu dersi sevdikleri için çalıştıkları söylenebilir.

“Müzik dersinin haftalık ders saatinin daha çok olmasını isterim” önermesine öğrencilerin % 55.1’inin tamamen katıldıklarını, %15.7’sinin hiç katılmadıklarını, % 14.2’sinin kısmen katıldıklarını, % 8.2’sinin büyük ölçüde katıldıklarını, % 6.9’unun çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 3.80 (büyük ölçüde katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersinin haftalık ders saatinin artmasını istedikleri söylenebilir.

“Müzik dersinde öğrendiklerimle okul içi ve okul dışı müzik etkinliklerine katılmak isterim” önermesine öğrencilerin % 61.5’inin tamamen katıldıklarını, % 14.0’ının hiç katılmadıklarını, % 11.8’inin büyük ölçüde katıldıklarını, % 9.7’sinin kısmen katıldıklarını, %3.0’ünün çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.03 (büyük ölçüde katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrenciler müzik dersinde edindikleri bilgileri okul içi ve okul dışında yapılacak etkinliklerde kullanmak istedikleri ve bu etkinliklerde yer almak istedikleri söylenebilir.

“Müzik dersindeki konuları kendim için yararlı ve ilginç buluyorum” önermesine öğrencilerin %54.6’sının tamamen katıldıklarını, %18.7’sinin kısmen katıldıklarını, % 14.0’ının büyük ölçüde katıldıklarını, % 7.7’sinin hiç katılmadıklarını, % 4.9’unun çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.03 (büyük ölçüde katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersinde işlenen konuları kendileri için yararlı ve ilginç buldukları söylenebilir.

“Müzik dersi en çok sevdiğim dersler içinde yer alır” önermesine öğrencilerin % 52.0’ının tamamen katıldıklarını, % 16.6’sının büyük ölçüde katıldıklarını, % 15.5’inin kısmen katıldıklarını, % 9.5’inin hiç katılmadıklarını, % 6.5’inin çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 3.95 (büyük ölçüde katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin, sevdikleri dersler arasında müzik dersinin de yer aldığı söylenebilir.

“Müzik dersine zaman ayırmaktansa diğer derslere vakit ayırmayı tercih ederim” önermesine öğrencilerin % 32.9’unun hiç katılmadıklarını, % 26.9’unun kısmen katıldıklarını, % 22.6’sının tamamen katıldıklarını, %

11.8'inin çok az katıldıklarını, 5.8'inin büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 3.26 (kısmen katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin, müzik dersi yerine başka derslere zaman ayırmayı kısmen tercih ettikleri söylenebilir. Bu durumun, eğitim öğretim içinde öğrencilerin, yapılan bir çok sınava hazırlanmak zorunda olduklarından ve kültür derslerine de zaman ayırmaları gerektiğinden kaynaklanabileceği söylenebilir.

“Müzik dersi sıkıcı bir derstir” önermesine öğrencilerin % 79.4'ünün hiç katılmadıklarını, % 7.3'ünün kısmen katıldıklarını, % 6.5'inin tamamen katıldıklarını, % 5.8'inin çok az katıldıklarını, % 1.1'inin büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.50 (hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersinde sıkılmadıkları; müzik dersinde güzel zaman geçirdikleri söylenebilir.

“Müzik dersinde ders işleyiş bakımından gelişen teknolojinin etkilerini görebiliyorum” önermesine öğrencilerin % 66.0'ının tamamen katıldıklarını, % 11.8'inin hiç katılmadıklarını, % 11.6'sının büyük ölçüde katıldıklarını, % 6.0'ının kısmen katıldıklarını, % 4.5'inin çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.15 (büyük ölçüde katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğrencilerin müzik dersinde gelişen teknolojinin etkilerini büyük ölçüde görebildikleri söylenebilir.

“Müzik öğretmenimiz bize çalgısıyla ya da sesiyle hiç müzik yapmıyor” önermesine öğrencilerin % 89.5'inin hiç katılmadıklarını, % 4.9'unun tamamen katıldıklarını, % 2.6'sının çok az katıldıklarını, % 1.7'sinin kısmen katıldıklarını, % 1.3'ünün büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu önermeye ilişkin genel ortalama 4.70 (hiç katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre müzik öğretmenlerinin müzik öğretiminde derste çalgılarını ve seslerini kullandıkları söylenebilir.

Tablo 3. Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Müzik Dersine Karşı Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	Sd	T	p<0.05
Kız	235	63.127	7.99	463	1.817	.009
Erkek	230	61.613	9.89			

Tablo 3 incelendiğinde; kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 63.127, erkek öğrencilerin aritmetik ortalaması 61.613 olarak hesaplanmıştır. Her iki ölçüm puanlarının karşılaştırılmasında [$t(463) = 1.817$; $p < .05$] önermesi dikkate alınarak iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmuştur. Kız öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarının erkek öğrencilere oranla daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin Tutum Puanlarının Başarı Durumuna Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Anova Sonuçları

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p<0.05
Guruplar arası	243.204	2	121.602	1.502	.224
Grup içi	37408.481	462	80.970		
Toplam	37651.385	464			

Tablo 4 incelendiğinde; [$F(2-462) = 1.502$, $p > .05$] değerleri dikkate alınarak tutum puanlarının başarı durumuna göre karşılaştırılmasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu bulguya göre, öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarında başarı durumlarının bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Tablo 5. Öğrencilerin Tutum Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Anova Sonuçları

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p<0.05
Guruplar arası	1835,517	3	611,839	7,875	.000
Grup içi	35815,868	461	77,692		
Toplam	37651,385	464			

Tablo 5 incelendiğinde; [F (3-461) = 7.875, p <.05] değerleri dikkate alınarak tutum puanlarının sınıfa göre karşılaştırılmasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Farklılık yaratan grubun belirlenmesi için Tukey testi uygulanmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Tukey HSD testi Karşılaştırma Sonuçları

(I) Sınıf	(J) Sınıf	Ortalama Farklılığı	SS	p<0.05
5.Sınıf	6.Sınıf	,77163	1,23975	,925
	7.Sınıf	-,07623	1,21267	1,000
	8.sınıf	4,61441(*)	1,21458	,001
6.Sınıf	5.Sınıf	-,77163	1,23975	925
	7.Sınıf	-,84786	1,12324	,875
	8.Sınıf	3,84277(*)	1,12530	,004
7.Sınıf	5.Sınıf	,07623	1,21267	1,000
	6.Sınıf	,84786	1,12324	,875
	8.Sınıf	4,69064(*)	1,09539	,000
8.Sınıf	5.Sınıf	-4,61441(*)	1,21458	,001
	6.Sınıf	-3,84277(*)	1,12530	,004
	7.Sınıf	4,69064(*)	1,09539	,000

Tablo 6 incelendiğinde; test bulgularına göre, bu farkın 8. sınıf öğrencilerinden kaynaklandığı belirlenmiştir. Tutum puanlarına göre, farklılık yaratan sınıfın, 8. sınıfta okuyan öğrencilerin diğer sınıflara tutum puanlarının daha düşük olduğu bulgusu edilmiştir. Bu durumun oluşmasında; öğrencilerin sene sonu (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş) sınavına hazırlanma sürecinde olduklarından kaynaklanabileceği gibi, bu farkın ergenlik dönemindeki ilgi ve isteklerin değişiminden kaynaklanabileceği de söylenebilir.

Tablo 7. 5. Sınıf Öğrencilerinin Seçmeli Müzik Uygulamaları Dersi Alma Durumuna Göre Tutum Puanları Değişimine İlişkin t Testi sonuçları

Durum	N	\bar{X}	S	Sd	t	p<0.05
Alıyor	41	68.98	2.99	87	6,836	.000
Almıyor	48	59,44	9.11			

Tablo 7 incelendiğinde; seçmeli müzik uygulamaları dersi alan öğrencilerin genel ortalaması 68.98, seçmeli müzik uygulamaları dersi almayan öğrencilerin genel ortalaması 59.44 olarak hesaplanmıştır. Her iki ölçüm puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin [t(87) =6.836, p < .05] değerler göz önüne alındığında p değerinin .05' ten küçük olması bu bulguya göre seçmeli müzik uygulamaları dersi alan ve almayan öğrenciler arasındaki farkın anlamlı olduğu söylenebilir. Bu bulguya göre seçmeli müzik uygulamaları dersi alan öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarının daha olumlu yönde olduğu ve müzik dersinin ders saatinin arttırıldığında öğrencilerin bu derse olan tutumlarını da olumlu yönde arttırdığı söylenebilir.

Sonuç ve Tartışma

Yapılan araştırma sonucunda müzik dersine yönelik tutumun genel anlamda olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Yapılan birçok çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir (Nacakcı, 2006; Uluocak ve Tufan, 2011). Araştırmada cinsiyet değişkeninin, müzik dersine yönelik tutum düzeylerinde farklılık yaratan değişken olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre müzik dersine daha olumlu tutumlar geliştirdikleri söylenebilir. Farklı yıllarda yapılan benzer çalışmada da müzik dersine yönelik tutumda cinsiyet faktörünün etkisinin bulunduğu tespit edilmiştir (Nacakcı, 2006; Otacıoğlu, 2007; Babacan, D.Babacan ve Pirgon, 2011; Özmenteş, 2012). Diğer bir değişken olan başarı puanı ile müzik dersi tutumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Seçmeli müzik uygulamaları dersi değişkeni ile müzik dersine ilişkin tutum arasında anlamlı bir ilişki olduğu; 5. Sınıf öğrencileri arasında seçmeli müzik uygulamaları dersi alan öğrencilerin almayan diğer 5.sınıf öğrencilerine göre tutum düzeylerinin daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, eğitim sistemiyle öğrencilere tanınan seçmeli müzik uygulamaları dersinin tutumu olumlu yönde etkilediği, müzik dersinin ders saatinin arttırılmasının öğrencinin tutum düzeyini de olumlu yönde etkilediğini söyleyebiliriz. Sınıf değişkeni ile müzik dersi tutum arasında anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Farklılık yaratan grubun belirlenmesi için Tukey testi uygulanmıştır. Tukey testi sonucunda anlamlı farklılık yaratan grubun, 8 sınıf öğrencilerinin olduğu ve bu farklılığın TEOG (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş) sınavlarına hazırlanmak durumunda olduklarından ya da ergenlik dönemindeki ilgi ve isteklerin öğrencide yarattığı değişimlerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bunun yanında, müzik dersinde yapılan etkinlikleri (oyun oynama, dans etme, flüt çalma...) ergenlik döneminden kaynaklanan fiziksel ve duygusal değişimlerin yarattığı olgunlaşma ve büyüme belirtilerinin etkisinden dolayı bu tür etkinlikleri yaş düzeylerine göre kendilerine uygun görmediklerinden kaynaklanabileceği de düşünülmektedir. 8. Sınıf öğrencilerindeki farklılık yaratan bu durumun oluşmasında, ailelerin ve toplumun müzik dersine ve sanata olan bakış açılarının da etkili olabileceği unutulmamalıdır. Mesleki yönelme aşamasındaki bu öğrenciler için elbette ki Türkiye genelinde TEOG adıyla uygulanan sınav ve sınav içeriğini oluşturan dersler sayısal ve sözel alanda mesleki tercih yapacak öğrenciler için önemlidir. Ancak; 8. sınıf öğrencileri arasında mesleki tercihi Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzik bölümleri olan öğrencilerin tutum puanları bireysel olarak ele alındığında, diğer 8. sınıf öğrencilerine göre müzik dersine daha olumlu tutumlar geliştirdiklerinin görülebileceği düşünülmektedir.

Öneriler

Yapılan çalışmada, müzik dersine yönelik cinsiyet, sınıf, başarı durumu ve seçmeli müzik uygulamaları dersi alma durumlarına göre bir inceleme yapılmıştır. Müzik dersine yönelik tutumu belirlemek için örneklem genişletilerek daha genel sonuçlar elde edilebilir. Farklı türdeki İlköğretim, Ortaokul, Ortaöğretim ve Üniversite öğrencilerine yönelik tutum belirlenerek aralarında karşılaştırma yapılabilir. Konservatuvarda okuyan ortaokul öğrencileri ile normal Ortaokulda okuyan öğrencilerin tutumlarının karşılaştırılması yapılabilir. Yatılı Bölge Ortaokulu öğrencilerinin yatılı ve taşınmalı öğrenciler arasındaki tutum düzeyinde farklılaşma olup olmadığı incelenebilir. Demografik özellikleriyle ilgili sorulara (anne-baba sağlık ve ilişki durumları, eve ne sıklıkla gittikleri durumlar...) eklenerek farklı bir araştırma yapılabilir. Sınıf değişkeni içinde farklılık yaratan grubun 8.sınıf öğrencilerinden kaynaklandığı sonucu elde edilmiştir. Bu sonucun oluşmasında etki eden faktörler ele alınarak sadece bu durumun oluşmasına neden olan etkenlerle ilgili farklı bir çalışma yapılabilir. Seçmeli müzik uygulamaları dersi alan öğrencilerin tutumlarının olumlu yönde olması müzik dersinin ders saatinin arttırılmasını gerekli kılmaktadır ve müzik ders saatinin arttırılmasının ülkemizde Türk milli eğitimin genel amaçlarının gerçekleştirilmesinde ve sağlıklı nesillerin yetişmesinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Arı, A. (2002).İlköğretim uygulamalarının değerlendirilmesi (normal-taşımali ve yatılı ilköğretim okullarının karşılaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, 153-154.
- Baydar, I.Y.(2012).*Okuma becerisini destekleyici müzik etkinliklerinin çocukların okuma becerileri üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Babacan, E., D. Babacan M., ve Pirgon, Y.(2011).İlköğretim 2. kademe öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 325-336.
- Erkuş, A.(1994).*Psikolojik terimler sözlüğü*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Hallam, S.(2010).The power of music: its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28 (3), 269-289.
- Gençel, Ö.(2006).Müzikle tedavi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*,14 (2), 697-706.
- Küçük, D.P.(2011).Müzik etkinliklerine katılan ve katılmayan çocuklarda benlik saygısı ve müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algısının incelenmesi, *İlköğretim-Online*,10 (2), 512-522. <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden 20 Mayıs 2015 tarihinde indirilmiştir.
- Nacakcı, Z. (26-28 Nisan 2006).İlköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- M.E.B. (2007). *Çocuk gelişimi ve eğitimi müzik etkinlikleri 2 MEGEP* . <http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/cocukgelisim/moduller/muziketkinlikleri2.pdf> 29 Nisan 2015 tarihinde erişilmiştir.
- Otacıoğlu, S.G.(2007). İlköğretim 5. 6. 7. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 134-139.
- Özmenteş, S.(2012). İlköğretim öğrencilerinin evdeki müziksel ortamları, müzik dersine yönelik tutumları ve kişisel değişkenleri arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 163(37), 53-66.
- Sezer, F.(2009).*Müzikle terapinin sınav kaygısı, öfke ve psikolojik belirtiler üzerindeki etkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Şendurur, Y. ve Barış, D.A.(2002).Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (1),165-174.
- T.C. Resmi Gazete.(2003).*İlköğretim kurumları yönetmeliği*, sayı: 25212.
- T.C. Resmi Gazete.(2012).*İlköğretim kurumları yönetmeliği*, sayı: 28360.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. (3.Baskı).Ankara: Önder Matbaacılık.
- Uluocak, S., ve Tufan, E.(2011).İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*,19(3), 991-1002.

Extended Abstract

Purpose and Significance

Attitudes of children to music education has been the subject of many researches. This researches has been conducted so as to provide their development a academically occasionally and sometimes to determine the psychological effects. The research is important in terms of exposing the changes happened in the students' attitudes and learning the factors affecting the student's attitude and improving the attitude related to music lesson. Meanwhile, It has been aimed to determine how boarding school students perceive music education and what music lesson means for them.

The aim of this study is to examine the attitudes of regional boarding secondary school students towards music lesson and to establish the differences according to the variables including grade, gender, academic standing and taking elective music lesson.

Methods

In the research, descriptive model was used in order to be aimed to present the situation of the students attitude to music lesson who educate in regional boarding secondary schools which take place in our current education system according to class, sex, success grade and taking optional music practice lesson. The sample of this research done according to descriptive method is 495 volunteer students at 100. Yıl, Merkez Şehit Albay Karabrahimoğlu and Başgedikler 60. Yıl Regional Boarding Schools in the District of Susuz of Kars Province during the 2013-2014 school year. 30 of the data are lost and so the data is obtained from 465 scales.

There are questions about gender, grade, academic standing and taking elective music lesson of the students in the survey improved by researchers to obtain the information about students. This scale, validity and reliability studies with "attitude scale towards music lesson" improved by researcher, consists of 2- clauses personal information and 15-clauses Likert type questions. Periodicity, percentage, arithmetic mean have been used in the assumption of research data and also independent samples T-Test and one-way analysis of variance (ANOVA) and tukey HSD to establish whether gender makes difference in the attitude towards music lesson. Research data have been evaluated with SPSS-15.0 (The Statistical Packet for the Social Sciences).

The distribution by sex: female students $f=235$ (% 50.5), male students $f=230$ (% 49.5). The distribution by success: top level $f=335$ (% 72.0), good level $f=100$ (%21.5), intermediate level $f=30$ (% 6.5). The distribution by elective müzik lesson: music elective course $f=41$ (8.8), non-elective music course $f=424$ (% 91.2). distribution according to classes: 5th class $f=89$ (% 19.1), 6th class $f=117$ (% 25.2), 7th class $f=130$ (% 28), 8th class $f=129$ (% 27.7).

Findings and Comments

15-claused scale asking about personal information has been applied to the students. General average findings about these clauses are the following: It has been established that the students answered all the survey questions positively. According to the findings, the students have stated that they like music lesson, have a good time during the lesson, want to take part in the activities with what they learn in the lesson, want to play an instrument and find the curriculum of music lesson useful for themselves. They only stated that they agree a little with the clause "I prefer music lesson to numeral and non-math courses". It has been thought that this may be because of the fact that they have to prepare for the exams. It has been examined whether gender makes difference in the attitude towards music lesson. Examined attitude points of girls and

boys, it has been found that girls' points are higher. According to this finding, it may be said that girls have more positive attitude towards music lesson than boys. It has been found that there is no meaningful relation between the attitudes towards music lesson and academic standing variables. According to this finding, it may be said that there is no effect of academic standing on the attitude towards music lesson. It has been found that there is meaningful relation between grade variable and attitude towards music lesson. According to the attitude points, the grade making difference is 8th grade students. This may be because of the exam that the students have to prepare or the change in the children's interest and desires during adolescence period. It has been found out that there is meaningful relation between taking elective music lesson and the attitude towards music lesson. According to this finding, it has been seen that 5th Grade students that take elective music lesson have higher attitude points. With this finding, it may be said that the students taking elective music lesson have more positive attitudes and increasing course hours of music lesson makes the students increase their attitude towards the lesson positively.

Result and Discussion

The results of the research, it is stated that the students who stays at dormitory at secondary school develop positive attitude at Music lessons. As a result of study, there are meaningful relations between sexuality, class, taking elective music practical lessons' variables; there are no meaningful relationship between success point variables and music lessons.

In the research, it is stated that the sexuality variable is the one which makes difference in music lessons. According to this result, it can be said that female students have better attitude to the music lesson than male students. It can be said that there are no meaningful relation with success points and students' behaviour to the lesson. There is a good connection with elective music lessons and music lessons at school. For example, 5th class students who take elective music lesson have more positive attitudes to music. So, according to these results, we can say that optional music lessons and to increase music lesson hours have positive effects on students.

It's also observed that there are meaningful relations between the class variable and music lessons. It is derived by 8th class students who develop an important differences. The difference is caused by the exam TEOG or the change of their interest and needs in their puberty. Also, it is thought that it can be derived from the activities in music lessons (playing games, dance, playing flute..), physical and emotional changes in puberty, so they do not like these activities for their age levels.

Students who take optional music lessons have positive behaviours so it is necessary to increase lesson hours. It's thought that to increase music lessons will provide to come true Turkish National Education general purposes in our country and it provides an important contribution to grow healthy generations.